

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113208007
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8113208007.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Zlady Simkovej, v spore žalobkyne V. Y., N. A., S. XX, zastúpená JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Prešov, Floriánova 12 a JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou so sídlom Prešov, Floriánova 12, proti žalovanému M. Y., N. T. Č.. XXX, zastúpený JUDr. Ladislavom Bujňákom, advokátom so sídlom Prešov, Sládkovičova 8, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 10C 76/2013-334 zo dňa 6.11.2018 takto

rozhodol:

Mení prvoinštančný rozsudok tak, že

1) určuje, že do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patrí

a) 3-izbový byt č. X na ul. S. č. XX v A. na 1. poschodí bytového domu so súp. č. XXXX, zapísaný na LV č. XX XXX, k.ú. A. spolu s podielom vo výške XX/XXXX na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemku parc. reg. C č. XXXX/XX, na ktorom je bytový dom postavený, v hodnote 52 500 eur

b) novostavba rodinného domu bez súp. čísla, pozemok reg. C č. parc. XXX/X o výmere XXX m² - orná pôda, pozemok reg. C č. parc. XXX/X o výmere XXXX m² - orná pôda, pozemok reg. C č. parc. XXX/XX o výmere XXX m² - zast. plochy a nádvoria,

parcela reg. E parc. č. XXX o výmere XXX m² - orná pôda zapísaná na LV č. XXX, k.ú. T., všetko v hodnote 60 500 eur,

c) hnuiteľné veci:

- manželskú posteľ žltohnedej farby, v zostatkovej hodnote 300 eur
- skrine sivej farby 2 ks, v zost. hodnote 300 eur
- luster, v zost. hodnote 30 eur
- hnedý koberec, v zost. hodnote 100 eur
- záclona bielej farby, v zostatkovej hodnote 20 eur
- obraz v hnedom ráme, v zost. hodnote 10 eur
- nočný stolík bielej farby, v zost. hodnote 100 eur
- mraznička s otváraním zvrchu značky IAR, bielej farby, v zost. hodnote 230 eur
- mikrovlnka, v zost. hodnote 100 eur
- stôl obdĺžnikového tvaru, bielej farby, v zost. hodnote 10 eur
- záclona bielej farby, v zost. hodnote 30 eur
- garníža hnedej farby I., v zost. hodnote 20 eur
- umelá kvetina fialovo-hnedej farby, v zost. hodnote 10 eur
- guma na podlahe, v zost. hodnote 80 eur
- kuchynská váha, v zost. hodnote 20 eur
- osobná váha, v zost. hodnote 20 eur
- ručný mixér na koláče, v zost. hodnote 20 eur
- veľký mixér na mäso, zeleninu a ovocie, v zostatkovej hodnote 70 eur
- vstavaná skriňa botník v zost. hodnote 200 eur
- koberec modro-čierno-fialovej farby s geometrickým vzorom, v zost. hodnote 200 eur

- botník hnedej farby v zost. hodnote 50 eur
- fritovací hrniec sivohnedej farby, v zostatkovej hodnote 60 eur,
- taburetky hnedej farby 2 ks, v zostatkovej hodnote 10 eur,
- televízor čiernej farby zn. Color 473 v zostatkovej hodnote 250 eur
- práčka so žmýkačkou zn. MINI ROMO v zostatkovej hodnote 100 eur
- medziokenné žalúzie zlatej farby vo všetkých izbách, v zostatkovej hodnote 30 eur,
- garniža hnedej farby II., v zost. hodnote 20 eur
- rohová lavica bielo-hnedej farby, v zostatkovej hodnote 100 eur,
- automatická práčka zn. Whirpool, v zostatkovej hodnote 200 eur,
- vysávač značky ETA, sivej farby, v zost. hodnote 30 eur
- osobné motorové vozidlo zn. Seat Cordoba, farby červenej, benzín 1,4 (dátum prvej evidencie vozidla 26.3.2009) v zostatkovej hodnote 4000 eur,
- spolu všetky veci v hodnote 119.630 eura.

2) z vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do výlučného vlastníctva žalobkyne prikazuje:

- 3 - izbový byt č. X na ul. S. č. XX v A. na 1. poschodí bytového domu so súp. č. XXXX, zapísaný na LV č. XX XXX, k.ú. A. spolu s podielom vo výške XX/XXXX na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemku, parc. reg. C č. XXXX/XX, na ktorom je bytový dom postavený, v hodnote 52 500 eur
- manželská posteľ žltohnedej farby, v zost. hodnote 300 eur
- skrine sivej farby 2 ks, v zost. hodnote 300 eur
- luster, v zost. hodnote 30 eur
- hnedý koberec v zost. hodnote 100 eur
- záclona bielej farby, v zost. hodnote 20 eur
- obraz v hnedom ráme, v zost. hodnote 10 eur
- nočný stolík bielej farby, v zost. hodnote 100 eur
- mraznička s otváraním zvrchu, značky IAR, bielej farby, v zost. hodnote 230 eur
- mikrovlnka, v zost. hodnote 100 eur
- stôl obdĺžnikového tvaru bielej farby, v zostatkovej hodnote 10 eur
- záclona bielej farby, v zost. hodnote 30 eur
- garniža I. hnedej farby, v zost. hodnote 20 eur
- umelá kvetina fialovo-hnedej farby, v zostatkovej hodnote 10 eur
- guma na podlahe, v zost. hodnote 80 eur
- kuchynská váha, v zost. hodnote 20 eur
- osobná váha, v zost. hodnote 20 eur
- ručný mixér na koláče, v zost. hodnote 20 eur
- veľký mixér na mäso, zeleninu a ovocie, v zostatkovej hodnote 70 eur
- vstavaná skriňa botník, v zost. hodnote 200 eur
- koberec modro-čierno-fialovej farby s geometrickým vzorom, v zost. hodnote 200 eur
- botník hnedej farby, v zost. hodnote 50 eur
- fritovací hrniec sivohnedej farby, v zostatkovej hodnote 60 eur
- taburetky hnedej farby 2 ks, v zostatkovej hodnote 10 eur
- televízor čiernej farby, zn. Color 473, v zost. hodnote 250 eur
- práčka so žmýkačkou značky MINI ROMO, v zostatkovej hodnote 100 eur
- medziokenné žalúzie zlatej farby vo všetkých izbách, v zostatkovej hodnote 30 eur
- spolu veci v hodnote 54.780 eur.

3) z vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do výlučného vlastníctva žalovaného prikazuje:

- novostavba rodinného domu bez súp. čísla, pozemok reg. C č. parc. XXX/X o výmere XXX m² - orná pôda, pozemok reg. C č. parc. XXX/X o výmere XXXX m² - orná pôda, pozemok reg. C č. parc. XXX/XX o výmere XXX m² - zast. plochy a nádvorie, parcela reg. E parc. č. XXX o výmere XXX m² - orná pôda zapísaná na LV č. XXX, k.ú. T., všetko v hodnote 60 500 eur
- garniža II. hnedej farby, v zost. hodnote 20 eur
- rohová lavica bielo-hnedej farby, v zostatkovej hodnote 100 eur
- automatická práčka značky Whirpool, v zostatkovej hodnote 200 eur
- vysávač zn. ETA, sivej farby, v zost. hodnote 30 eur,

- osobné motorové vozidlo SEAT Cordoba, farby červenej, benzín 1,4 (dátum prvej evidencie vozidla 26.3.2009), v zostatkovej hodnote 4000 eur spolu veci v hodnote 64.850 eur

4) Žalobkyňa je povinná vydať žalovanému náhradu za osobný vklad žalovaného do majetku žalobkyne vo výške 2266,54 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

5) Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol tak, že

I. Súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalobkyne nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX kat. úz. A., a to 3-izbový byt č. X na ulici S. Č.. XX v A. na L.. poschodí bytového domu so súp. č. XXXX, ktorý je zapísaný na LV č. XXXXX kat. úz. A., podiel vo výške 64/3396 na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemku registra Y. č. parc. XXXX/XX, na ktorom je bytový dom postavený v hodnote 52.500 eur.

II. Súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalobkyne tieto hnutelné veci:

- Manželská posteľ žltohnedej farby o zostatkovej hodnote 300 eur
- Skrine sivej farby 2 ks o zostatkovej hodnote 300 eur
- Luster o zostatkovej hodnote 30 eur
- Hnedý koberec o zostatkovej hodnote 100 eur
- Záclona bielej farby o zostatkovej hodnote 20 eur
- Obraz v hnedom ráme o zostatkovej hodnote 10 eur
- Nočný stolík bielej farby o zostatkovej hodnote 100 eur
- Mraznička s otváraním zvrchu, značky IAR, bielej farby o zostatkovej hodnote 230 eur
- Mikrovlnka značky o zostatkovej hodnote 100 eur
- Stôl obdĺžnikového tvaru bielej farby o zostatkovej hodnote 10 eur
- Záclona bielej farby o zostatkovej hodnote 30 eur
- Garniža hnedej farby o zostatkovej hodnote 20 eur
- Umelá kvetina fialovo-hnedej farby o zostatkovej hodnote 10 eur
- Guma na podlahe o zostatkovej hodnote 80 eur
- Kuchynská váha o zostatkovej hodnote 20 eur
- Osobná váha o zostatkovej hodnote 20 eur
- Ručný mixér na koláče o zostatkovej hodnote 20 eur
- Veľký mixér na mäso, zeleninu a ovocie o zostatkovej hodnote 70 eur
- Vstavaná skriňa botník o zostatkovej hodnote 200 eur
- Koberec modro-čierno-fialovej farby s geometrickým vzorom o zostatkovej hodnote 200 eur
- Botník hnedej farby o zostatkovej hodnote 50 eur
- Fritovaný hrniec sivohnedej farby o zostatkovej hodnote 60 eur
- Taburetky hnedej farby 2ks o zostatkovej hodnote 10 eur
- Televízor čiernej farby, značky Color 473 o zostatkovej hodnote 250 eur
- Práčka so žmýkačkou značky Mini Romo o zostatkovej hodnote 100 eur
- Medziokenné žalúzie zlatej farby vo všetkých izbách o zostatkovej hodnote 30 eur,

pričom celková hodnota týchto hnutelných vecí je 2.280 eur.

III. Súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalovaného nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX kat. úz. T., a to novostavba rodinného domu bez súp. čísla, pozemok registra Y. č. parc. XXX/X, výmera 565 m², druh pozemku - orná pôda, pozemok parcely Y. č. parc. XXX/X výmera 3193 m², druh pozemku - orná pôda, pozemok parcely Y. č. parc. XXX/XX, výmera 134 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia a parcela registra I. č. parc. XXX, výmera 114 m² druh pozemku - orná pôda, v hodnote 60.500 eur.

IV. Súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalovaného tieto hnutelné veci:

- Garniža hnedej farby o zostatkovej hodnote 20 eur

- Rohová lavica bielo-hnedej farby o zostatkovej hodnote 100 eur
- Automatická práčka značky Whirlpool o zostatkovej hodnote 200 eur
- Vysávač značky ETA, sivej farby o zostatkovej hodnote 30 eur
- Osobné motorové vozidlo Seat Cordoba, farby červenej, benzín 1,4 (dátum prvej evidencie vozidla 26.3.2009) o zostatkovej hodnote 4.000 eur

príčom celková hodnota týchto hnutelných vecí je 4.350 eur.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VI. Toto vyporiadanie je bez povinnosti vzájomného finančného vyporiadania v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov medzi stranami sporu.

2. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po rozvode manželstva medzi stranami sporu k dohode o vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva nedošlo. Po vykonanom dokazovaní zistil, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patria nehnuteľnosti, a to byt, nachádzajúci sa v k.ú. A. s prísl., rodinný dom vo forme novostavby bez súpisného čísla s prísl. a pozemkami, nachádzajúci sa v k.ú. T. a ďalej hnutelné veci. Žalobkyňa podala žalobu o zrušenie a vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva dňa 20.3.2013, keď jej manželstvo so žalovaným bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 28P 186/2011-39 zo dňa 7.3.2012. Maloleté deti na čas po rozvode boli zverené do osobnej starostlivosti matky.

Prvoinštančný súd zistil, že okrem nehnuteľností strany sporu nadobudli počas trvania manželstva hnutelné veci, ktoré boli ustálené pred prvoinštančným súdom a ďalej zistil, že v minulosti bolo vedené konanie pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 8C 77/2011 o vylúčení žalovaného z užívania bytu, pretože dochádzalo k fyzickým, resp. psychickým násilnostiam žalovaného vo vzťahu k osobám užívajúcim tento byt. V tom čase žalobkyňa nejavila znaky týranej osoby, bolo však preukázané, že v minulosti žalovaný fyzicky ublížil žalobkyňu, a preto s ohľadom na maloleté deti bol vylúčený z užívania predmetného bytu. Podľa prvoinštančného súdu v tom čase bola hrozba takéhoto správania žalovaného aj do budúcnosti.

Prvoinštančný súd v priebehu konania ďalej zistil, že žalovaný z vlastných finančných prostriedkov vniesol do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 14.603,08 eur, ktorá predstavuje sumu vo výške 8.739,30 eur ako výplatu členského podielu v bytovom družstve, ďalej investíciu do bytu vo výške 663,78 eur a dar od svojej matky vo výške 5.200 eur.

Pri vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva manželov prvoinštančný súd vychádzal z ust. § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 149 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a ďalej § 150 Občianskeho zákonníka.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že hlavnými predmetmi pri vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol trojizbový byt nachádzajúci sa v A. a rodinný dom nachádzajúci sa v obci T.. Žalovaný spočiatku zaujal negatívny postoj vo vzťahu k tomu, aby bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalobkyne, jeho bývalej manželky. Podľa prvoinštančného súdu v priebehu konania viackrát písomne alebo ústne deklaroval možnosť, že byt by bol prikázaný do výlučného vlastníctva jeho manželky, pričom jemu by bol prikázaný do výlučného vlastníctva rodinný dom v obci T., keď žalobkyňa by bola zaviazaná vyplatiť mu vyrovnávací podiel vo výške 13.568,02 eur, neskôr ho požadoval vo výške 4.000 eur.

Žalovaný nakoniec žiadal prikázať byt do svojho výlučného vlastníctva pri zohľadnení vnosu do masy BSM vo výške 17.568 eur od žalobkyne na vyrovnanie podielov.

Prvoinštančný súd pri vnose žalovaného do bezpodielového spoluvlastníctva manželov mal zistené, že z vlastného vniesol do majetkového spoločenstva so žalobkyňou spolu sumu 14.603,08 eura, ktorá suma pozostáva zo sumy za výplatu členského podielu v bytovom družstve vo výške 8.739,30 eur, ďalej investíciu do bytu vo výške 663,78 eur a dar od svojej matky vo výške 5.200 eur.

Podľa prvoinštančného súdu v zhode so stranami sporu bola ustálená tzv. masa BSM, ktorú tvoria dve nehnuteľnosti, a to rodinný dom a pozemky v k.ú. T. a byt v k.ú. A. a hnutelné veci. Spolu táto masa predstavuje 119.630 eur, z ktorej je potrebné odpočítať vnos žalovaného, teda sumu 14.603,08 eur, čo predstavuje 105.026,92 eur, pričom každému z bezpodielových spoluvlastníkov by mala pripadnúť masa BSM vo výške 52.513,46 eur. Prvoinštančný súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne byt a hnutelné veci spolu vo výške 54.780 eur, žalovanému rodinný dom s pozemkami a hnutelné veci spolu vo výške 64.850 eur. Rozdiel, ktorý predstavuje podiel žalobkyne prikázaný do jej výlučného vlastníctva

a skutočný podiel, ktorý by jej finančne prináležal bez vnosu vecí patriacich žalovanému predstavuje sumu 2.266,54 eur. Túto sumu v rámci vyrovnania podielov by mala zaplatiť žalobkyňa žalovanému. Prvoinštančný súd sa zaoberal aj disparitou podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov na návrh žalobkyne a dospel k záveru, už aj s poukazom na konanie vedené pod sp. zn. 7C 30/2011, resp. 8C 77/2011, v ktorých určitým spôsobom fyzické násilie zo strany žalovaného voči žalobkyne, ktoré nebolo popreté ani samotným žalovaným v konaní 7C 30/2011, ktoré konanie bolo konaním o určenie, že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (byt), ktorý predtým daroval žalovaný žalobkyne, že tieto okolnosti sú dôvodné pre úvahu o disparite podielov strán sporu.

Prvoinštančný súd prihliadol aj na osobnú starostlivosť o deti zo strany žalobkyne a zárobkovú činnosť žalovaného a na okolnosť, že žalovaný bol vylúčený z užívania predmetného bytu. Žalobkyne neuložil vyplatiť žalovanému jeho vyrovnávací podiel vo výške 2.266,54 eur. Táto povinnosť, pokiaľ nie je uložená, nevymyká sa konceptu dobrých mravov. Prvoinštančný súd akcentoval aj nenarušenie budúcich rodinných vzťahov medzi žalovaným a jeho dcérami. Preto považoval za spravodlivé, aby trojizbový byt bol prikázaný žalobkyne a rodinný dom žalovanému pri zohľadnení potrieb oboch strán sporu.

Prvoinštančný súd poukázal aj na to, že nie je nemožné, aby žalovaný rodinný dom predal a obstaral si bývanie v meste A.. V byte žijú dve spoločné dcéry strán sporu, bolo by značným zásahom do ich života, ak by dcéry pri prikázaní rodinného domu v obci T. do výlučného vlastníctva matky, teda žalobkyne, boli nútené sa s matkou do tohto rodinného domu presťahovať. Žalovaný má s dcérami dobré vzťahy, ktoré aj naďalej chce udržiavať. Je v záujme žalovaného a udržiavania prijateľných rodinných vzťahov do budúcnosti, aby tento trojizbový byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalobkyne, ktorá v ňom býva aj so svojimi dcérami.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP s tým, že obe strany mali vo veci len čiastočný úspech, a preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodol, že do výlučného vlastníctva žalobkyne sa prikazuje novostavba rodinného domu v k.ú. T. a pozemky, ďalej všetky hnutelné veci ako v pôvodnom rozhodnutí. Do výlučného vlastníctva žalovaného žiadal prikázať byt a všetky hnutelné veci, ako v pôvodnom rozhodnutí s tým, že na úplné vyrovnanie podielov žalobkyňa je povinná žalovanému sumu 10.266,44 eura do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Namietal, že prvoinštančný súd rozhodol nesprávne a nezákonne, keď dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prvoinštančný súd nerešpektoval závery predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým rozsudok bol zrušený, keď byt bol opätovne prikázaný do výlučného vlastníctva žalobkyne a rodinný dom do výlučného vlastníctva žalovaného a pri aplikácii disparity nepriznal žalovanému právo na zaplatenie 2.266,54 eur.

Žalovaný nenamietal prikázanie hnutelných vecí tak, ako to uviedol prvoinštančný súd, trval však na prikázaní bytu do svojho výlučného vlastníctva a na prikázaní rodinného domu do výlučného vlastníctva žalobkyne. Uviedol, že má záujem bývať v byte a je toho názoru, že by bolo namieste byt prikázať do jeho výlučného vlastníctva už aj s poukazom na predchádzajúce závery odvolacieho súdu. Ďalej žiadal po prikázaní bytu do jeho výlučného vlastníctva a rodinného domu do výlučného vlastníctva žalobkyne a po prikázaní všetkých hnutelných vecí podľa rozhodnutia prvoinštančného súdu, aby mu žalobkyňa vyplatila vyrovnávací podiel vo výške 10.266,54 eur.

4. K odvolaniu žalovaného zaujala písomné stanovisko žalobkyňa, ktorá žiadala, aby prvoinštančný rozsudok bol ako vecne správny potvrdený. Poukázala na to, že v minulosti žalovaný pripustil, aby byt bol prikázaný do vlastníctva žalobkyne.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie s poukazom na spôsob vzájomného finančného vyrovnania strán sporu je potrebné zmeniť.

6. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že strany sporu boli manželia. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 28P 186/2011-39 zo dňa 7.3.2012, ktorý sa stal právoplatným

vo vzťahu k výroku o rozvode manželstva dňa 20.6.2012. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti matke.

Po rozvode manželstva medzi stranami sporu nedošlo k dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, ako to má na mysli § 149 ods. 2 CSP a ani neuplynula lehota podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Žalobkyňa dňa 20.3.2013, teda včas, požiadala súd o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Ako prvé bolo potrebné, aby bol ustálený predmet bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu. Pri zisťovaní tohto majetku postupoval prvoinštančný súd správne a ani v odvolacom konaní strany sporu predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov nenamietali. Bez sporu sa zistilo, že predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov je byt v k.ú. A., rodinný dom s pozemkami v k.ú. T. a ďalej hnuťelné veci. V priebehu konania došlo aj k ustáleniu zostatkových hodnôt všetkých hnuťelných aj nehnuteľných vecí, ktoré žalovaný v priebehu odvolacieho konania a ani žalobkyňa nenamietali.

Preto odvolací súd ustálil predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov v prvom výroku svojho rozsudku (§ 143 OZ).

Pri vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov je potrebné postupovať podľa § 150 Občianskeho zákonníka (§ 149 ods. 1 O.z.).

Podľa § 150 O.z. pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

V priebehu prvoinštančného konania strany sporu konsenzuálne vyjadrili ochotu prevziať určité hnuťelné veci do svojho výlučného vlastníctva. V priebehu odvolacieho konania vo vzťahu k hnuťelným veciam žiadna námietka zo strany žalovaného, ale ani zo strany žalobkyne k hnuťelným veciam a k ich vysporiadaniu prvoinštančným súdom nebola zistená.

Taktiež medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že žalovaný z vlastných finančných prostriedkov vniesol do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 14.603,08 Eura, ktorá predstavuje sumu 8.739,30 Eur ako vnos na kúpu členského podielu v bytovom družstve, ďalej sumu 663,78 Eur, ktorá predstavuje investíciu žalovaného do bytu z vlastných prostriedkov a sumu 5.200,-eur, ktorá predstavuje finančný dar od jeho matky investovaný do rodinného domu. Táto okolnosť sporná nebola a taktiež nebolo sporné, že by tieto vnosi mali byť odpočítané priamo z predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov pri určovaní výšky podielov každého z nich.

V priebehu konania ostala jediná sporná otázka, ktorú bolo potrebné riešiť a to otázka komu prikázať ktorú z nehnuteľností, čo nakoniec namietal aj žalovaný v odvolacom konaní kedy nemal záujem o prikázaný rodinný dom s pozemkami v k.ú. T., ale mal záujem o prikázanie bytu v k.ú. A..

Pri rozhodovaní o prikázanie jednotlivých nehnuteľností do výlučného vlastníctva strán sporu odvolací súd vychádzal zo záverov prvoinštančného súdu. Bolo jednoznačne zistené, že v byte býva žalobkyňa spolu so svojimi deťmi. Rodinný dom obýva žalovaný. Žalobkyňa v byte býva dlhý čas a ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C/77/2011-135 zo dňa 4.10.2012, ktorý sa stal právoplatným dňa 21.1.2014, žalovaný bol z užívania tohto bytu vylúčený. Prvoinštančný súd žalovaného vylúčil z užívania bytu s poukazom na skutočnosť, že v minulosti voči nemu bolo vedené priestupkové konanie v rámci ktorého bol žalovaný priestupkovo riešený uložením pokuty vo výške 16 eur. Dňa 7.9.2009 v spoločnom byte napadol žalobkyňu, čím jej spôsobil hematómy na zápästiach s dobou liečenia 7 dní. Rozsudok o vylúčení žalovaného z užívania bytu doposiaľ nebol zmenený, avšak od tohto času v byte ostala sama bývať žalobkyňa a maloleté deti. Žalovaný sa odsťahoval do novostavby rodinného domu, ktorú nehnuteľnosť doposiaľ sám užíva. Strany sporu využitie oboch nehnuteľností zrealizovali konkludentne po rozvode manželstva a od tejto doby nedošlo k zámene medzi nimi pri užívaní nehnuteľností patriacich do predmetu BSM.

S poukazom na dlhotrvajúci charakter takéhoto užívania nehnuteľností stranami sporu, ktoré užívanie obsahuje nielen reálne bývanie a uspokojovanie práva na obydlie a potrieb bývania strán sporu a ich t.č. už plnoletých detí žijúcich s matkou, ale aj údržbu a aj zveľaďovanie užíwanej veci, nie je rozumný dôvod, aby tento stav vytvorený stranami sporu bol zmenený a aby strany sa v užívaní nehnuteľností a aj prikázaní do výlučného vlastníctva vymenili. Takéto užívanie nie je v záujme strán sporu, nie je to ani hospodárne a je potrebné prihliadnuť aj na okolnosť, že každá zo sporových strán si v tejto nehnuteľnosti vytvorila vlastné obydlie, v ktorom sa zdržiava a v ktorom realizuje svoje osobné potreby bývania.

Navrhovateľka nežije v byte sama, žije aj s deťmi pochádzajúcimi z manželstva, preto je potrebné zohľadniť aj uvedenú okolnosť.

Na zachovaní aktuálneho stavu využitia nehnuteľností stranami sporu nemôže mať vplyv ani okolnosť, ktorú opäť nikto nenamietal, že o nadobudnutie bytu sa zapríčinil žalovaný, keď byt získal ešte pred uzavretím manželstva, kde z vlastného uhradil členský vklad, členský podiel v bytovom družstve. V minulosti však byt daroval žalobkyni a neskôr súd rozhodol, že byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Táto okolnosť odôvodňuje pri vyporiadaní BSM prihladať pri prikázaní bytu na uspokojenie potrieb strán sporu, detí pochádzajúcich z manželstva, starostlivosť o túto (aj ďalšiu) nehnuteľnosť, jej hospodárne využitie. Skutočnosť, že žalovaný mal v minulosti väčšie zásluhy a zásadný podiel pri jej obstaraní, keď na to vynaložil vlastné finančné prostriedky, sa premietne v zohľadnení vnesenia vlastných prostriedkov do BSM. Táto suma bude v celom rozsahu z predmetu BSM v prospech žalovaného odrátaná, aj keď takáto alternatíva pri tom, že byt tvorí predmet BSM by bez zohľadnenia jeho osobnej angažovanosti pri nadobúdaní bytu a práv k bytu, zohľadňovaná nebola. Je však v záujme spravodlivosti a dobrých mravov na túto okolnosť prihliadnuť, nie však pri prikázaní do vlastníctva žalovaného, ale pri zohľadnení jeho vlastných finančných prostriedkov vnesených do BSM.

Pri úvahe o ďalšom užívaní a prikázaní novostavby rodinného domu do výlučného vlastníctva žalovaného odvolací súd zohľadnil nielen to, že žalovaný sa podstatnou mierou zapríčinil na výstavbe nehnuteľnosti, ale aj to, že má možnosti a schopnosti túto nehnuteľnosť náležite udržiavať, hospodáriť na nej a využívať pre svoju potrebu.

Preto ponechal nehnuteľnosti patriace do BSM strán sporu podľa § 150 OZ tomu z bývalých manželov, ktorý v nej od rozvodu uspokojuje svoje potreby bývania a potreby bývania spoločných detí, ktoré majú právo zdieľať domácnosť so svojim rodičom do osamostatnenia sa.

Pokiaľ sa týka disparity, tu odvolací súd je toho názoru, že prvoinštančný súd nepostupoval pri určovaní miery podielu strán sporu na spoločnom majetku správne.

Je pravdou, že nesporná skutočnosť vnesenej finančnej čiastky 14.603,08 Eur žalovaným spôsobuje, že každá zo strán sporu užíva vyšší podiel na spoločnom majetku, než reálne patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Na strane žalovanej je tento podiel vyšší o 2.266,54 Eur, keď reálne jej podiel by predstavoval 52.513,46 Eura. Obdobne je to na strane žalovaného, kde jeho podiel je vyšší o 12.336,54 Eur oproti reálnemu podielu 52.513,46 Eura. Preto je namieste, aby došlo k vyplateniu žalobkyne sumy v prospech žalovaného, ktorá suma predstavuje vnesené finančné prostriedky žalovaného do majetkového spoločenstva manželov, ktoré finančne zvyšujú reálne patriaci podiel žalobkyne (2.266,54 Eur). O túto sumu prevyšuje podiel žalobkyne, a preto odvolací súd pri rozhodovaní o vyporiadaní podľa § 150 Občianskeho zákonníka, túto okolnosť bol povinný zohľadniť a uložil žalobkyni povinnosť v prospech žalovaného sumu vyplatiť v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Tak sa vysporiada vnos žalovaného, ktorý zo svojho vynaložil na podiel prikázaný žalobkyni. Až keď je vyrovnaný vnos žalovaného a podiely strán sporu sú rovnaké čo do sumy 52.513,46 eura, je možné pristúpiť k posúdeniu prípadnej disparity podielov.

Vo vzťahu k disparite je potrebné uviesť, že disparita nie je základným princípom pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Základným princípom je princíp parity, kde podiely oboch manželov sú v zásade rovnaké. Je pravdou, že je možné pristúpiť k disparite, ale to len výnimočne v záujme spravodlivosti a dobrých mravov a s poukazom na potreby maloletých detí, na zohľadnenie zásluh na udržaní spoločného majetku a na obstarávaní spoločnej domácnosti a ďalšie relevantné okolnosti, ktoré je potrebné posúdiť.

Z obsahu spisu však žiadne také okolnosti nevyplývajú, ktoré by odôvodňovali odchýliť sa od základného princípu parity. Prvoinštančný súd zohľadnil v prejednávanej veci vylúčenie žalovaného z užívania bytu pri aplikácii disparity, avšak žalovaný sa nedopustil žiadneho takého konania, ktoré sa vo významnej miere nepriaznivo prejavilo v majetkovej sfére bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo v starostlivosti o rodinu. Príčiny rozvratu manželstva nie sú pri ustaľovaní zmeny parity významné. Významné by boli len také okolnosti, ktoré by sa nepriaznivo prejavili v hospodárení so spoločným majetkom. Takéto okolnosti zistené neboli, a preto k disparite odvolací súd neprihliadol. Samotná okolnosť, že až doposiaľ je žalovaný vylúčený z užívania bytu, je natoľko významnou okolnosťou obmedzujúcou doposiaľ jeho vlastnícke právo, ktorá ho vo vzťahu k žalobkyni znevýhodňuje a navyiac, nezohľadňuje jeho zásluhu pri nadobúdaní tohto bytu pred uzavretím manželstva. Preto akékoľvek ďalšie úvahy o disparite v súvislosti s užívaním bytu sú nedôvodné a nemajú základ vo vykonanom dokazovaní a v správnom právnom posúdení veci.

Preto odvolací súd v tomto rozsahu podľa § 388 CSP zmenil prvoinštančný rozsudok, keď nariadil žalobkyni vyplatiť vnesené finančné prostriedky, ktoré užíva v rámci prikázaného podielu žalovanému s

tým, že za disparitné vyrovnanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v prejednávanej veci nie je zákonný dôvod. Žalobkyňa v priebehu konania dôvod na takýto postup nepreukázala.

7. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP, keď pomer úspechu strán sporu bol v pomerne rovnakej časti.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.